

УДК 378.04:247(477.4)
БЕК 74.58(4)кп+74.58(4)

В 55

Рекомендовано Вченюю радою
ДВНЗ "Переслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди"
Протокол № 7 від 15 березня 2015 р.

Видання здійснено за сприяння Міжнародної Експертної Агенції
"Консалтинг і Тренинг" та Східно-Європейського Інституту Психології

Редакційна колегія випуску:
Кремень В.Г., Савченко О.Я., Манюха І.П., Лященко О.І., Коцур В.П.,
Рик С.М., Вищуленко М.С., Бех І.Д., Калмикова П.О.

Відповідальний редактор випуску:
Манюха І.П., доктор психологічних наук, професор

Гуманітарний вісник ДВНЗ "Переслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди" – Додаток 1 до Вип. 36, Том VI (66) : Тематичний випуск "Viša osvita Ukrayini u konteksti integratsii do Ȅvropeijskogo osvitnogo prostoru". – K.: Gnozis, 2015. – 776 s.

Humanitarian Bulletin SU "Pereiaslav-Khmelnitsky Pedagogical University by H.Skovoroda" - Supplement 1 to Vol. 36, Volume VI (66): Thematic Issue "Higher Education of Ukraine in the context of Integration into the European educational space." - K.: Gnozis, 2015. - 776 p.

Збірник затверджено постановою Президії ВАК України
з психологічних та філософських наук від 14.04.2010 №1-05/3,
з педагогічних наук від 06.10.2010 №3-05/6.

У тематичному випуску видані наукові статті фахівців з питань вищої освіти, присвячені актуальним проблемам входження України до європейського освітнього простору.
Представлені наукові праці, пропонують усі сфери вищої освіти, вимоги Болонського процесу та питання готовності України відповісти цим вимогам, моніторинг якості освіти, стандарти європейського освітнього простору та завдання, що стоять перед вищою освітою України сьогодні – ось далеко не повний спектр проблем та питань, до висвітлення та спроби розв'язання яких звертаються автори випуску. У центрі уваги таких питань управління якістю освіти, перспективи запровадження механізму сучасного освітнього менеджменту, а також – умов і критеріїв оптимізації та розвитку вищої освіти України в сучасних умовах. Для фахівців-освітників, науковців, дослідників психолого-педагогічних та управлінських проблем розвитку освітньої справи в Україні та за її межами.

ISBN 978-966-2760-18-7
ISBN 978-617-7380-07-7

© Переслав-Хмельницький ДПУ ім. Г. Сковороди, 2015 р.
© Східно-Європейський Інститут Психології, 2015 р.
© Міжнародна Експертна Агенція "Консалтинг і Тренинг", 2015 р.
© Видавництво "Гнозіс", 2015 р.
© Видавництво «Друкарський дім Олега Федорова», 2015 р.

HIGHER EDUCATION OF UKRAINE
IN THE CONTEXT
OF INTEGRATION TO EUROPEAN
EDUCATIONAL SPACE

**3. Інтеграційний потенціал сучасної освіти:
геополітичні, ринкові та екзистенційні важелі впливу**

БОРОДІН Є.І., ШЕВЧЕНКО С. О., Забезпечення оцінювання якості вищої освіти в Україні як чинник розвитку її сучасних конкурентних переваг	463
БУШМАН І.О., Осіння політика - стратегія формування системи освіти	477
ВИДОЛОБ Н., Гуманістична спрямованість сучасного освітнього простору	487
ГАЙДАЙ Н.В., РЕВЕНЬКО О.М., Інтеграційний потенціал сучасної освіти у вигляді започаткування стимулюючих технологій у начальному процесі студентів з англомовною формою навчання з фаху «Акушерство і гінекологія» в умовах затвердження європейських стандартів вищої освіти в Україні	497
ГАРКУША О.О., Сучасні тенденції розвитку художньої освіти США в контексті загальних інтеграційних процесів у секторі освіти	504
ГНЕЗДІЛОВА К.М., Лояльність університетської спільноти: управлінський аспект	516
ГОРОДЕЦЬКА О.В., Система формування духовно-моральних цінностей особистості у контексті інтеграції до європейського освітнього простору	525
ГРИЦЕНКО І.С., Загальнокультурна компетентність як дидактичний феномен	533
ДЕМЧЕНКО О.П., Проблема соціальної обдарованості в контексті філософської теорії еліти	545
ДЕРКАЧ І.М., Інтеграційний потенціал сучасної психологічної науки як напрямок глобалізації освіти в Україні	557
ЗАПОРОЖЕЦЬ Т.В., Етапологічна інтеграція національних мембрани в українській суспільстві	567
ІВАНОВ С.А., ІВАНОВА Л.С., Інформаційні та медійні технології у реалізації конструктивістського підходу до навчання	579
ІВАЩЕНКО А.В., КАРАБУЩЕНКО Н.Б., СУНГУРОВА Н.Л., ПІЛІШВІЛИ Т.С., ЧХИКВАДЗЕ Т.В., ХВОРОВА Е.М., Особистісні особливості студентів у мережевому взаємодії	588
КОТКОВЕЦЬ А.Л., Принципи інтеграції на заняття з іноземною мовою у ВНЗ	599
КУЧЕР С.Л., Багаторічність дизайн-світи як основа «навчання впродовж життя» учителя технологій	608
ЛОПАТКО Л.А., Психологічно-педагогічний супровід учнів з вадами слуху в умовах інтегрованого навчання в загальноосвітньому закладі	615
МАКАРОВА М.О., Вища освіта та глобалізація: виклики сьогодення	626

766

МАЛІШЕВСЬКА А.П., ХМЕЛЬКО В.В., ХМЕЛЬКО Н.М., Здоров'я дітей – майбутнє людства	635
МАНЕПОК А., РОЗГОН І., Чинники, що сприяють просуванню освітніх послуг	648
МЕЛЬНИК О.Л., Інтеграційні процеси в освіті як складова процесів європізації	659
ПАВЛЮК Р.О., Інтердисциплінарність науково-предметної іншомовної підготовки магістрів гуманітарного профілю	667
ПЕРЕХ Т.Р., Модель академічної освіти в Голландії як спрятінне середовище для вивчення іноземних мов	677
ПІДЛУБНА О.М., Використання проблемно-орієнтованого навчання у підготовці майбутніх літота в США	689
РИК М.С., Ідея «Спорідненої правди» Г. Скоттвуда в контексті розвитку особистості	697
СПІЛЧУК В.Л., Педагогічні та організаційні умови запровадження європейських стандартів при професійній підготовці фахівців фармацевтичної галузі в Україні	708
СТЕПАШКО В.О., Розвиток національної інноваційної інфраструктури	721
ФЕРТ О.Г., Організація навчально-виховного середовища в контексті трансформації системи загальнотої освіти згідно потреб літаків з розладами поведінки	734
ЦИМБАЛЮК В.І., ТРОЯН О.І., МАРУЩЕНКО М.О., Розвиток фахових компетенцій при підготовці лікарі-спеціалістів в галузі нейронаук як відображення інтеграційного потенціалу сучасної медичної освіти	745
ЩЕРБАКОВА О.А., Аналітичний огляд новітніх франкомовних видавництв в риториці, ораторського мистецтва і культури мовленнєвої комунікації представників університетської аcademicні еліти Франції, Бельгії та південної Африки	749

767

Вища освіта у контексті інтеграції до європейського освітнього простору

2005. – 179 с.
5. Сохнич А. Я. Інтеграція освіти і науки в європейську систему / А.Я. Сохнич, Л.М. Тібліова, М.С. Богіра // Наука і методика: зб. наук.-метод. праць. – 2006. – № 7. – С. 12–16.
6. Proceedings «Forum on Higher Education». Congress of the Black Sea Universities Network, April 2 – 5, 2008. – Kyiv, 2008. – 132 р.

Transliteration:

1. Vulson B.L. Strategiya razvitiya obrazovaniya na Zapade na poroge XXI veka / B.L. Vulson. – M.: Izd-vo URAO, 1999. – 208 s.
2. Melnik A.I. Istorichni ta geopolitični peredumovi Evropeyskogo viboru Ukrayini / A.I. Melnik // Multiversum. – 2009. – # 79. – S. 30–42.
3. Plnchuk E.A. Sotsiokulturne zemovolenist protses modernizatsiy osviti vrchnitsi EvroIntegratsiyi / E.A. Plnchuk // Multiversum. – 2009. – # 87. – S. 67–82.
4. Ribka N.M. Edinly osvintnyi prostir yak integrativna sistema: sotsialno-filosofskij perspektiv: Dis... kand. filos. nauk: 09.00.03 / Nataliya Mikolaivna Ribka; Odessky natsionalnyi poltenehnichniy un-t – O., 2005. – 179 s.
5. Sohnich A. Ya. Integratsiya osviti i nauki v Europeysku sistemu / A.Ya. Sohnich, L.M. Tibilova, M.S. Bogira // Nauka i metodika: zb. nauk.-metod. prats. – 2006. – № 7. – С. 12–16.
6. Proceedings «Forum on Higher Education». Congress of the Black Sea Universities Network, April 2 – 5, 2008. - Kyiv, 2008. – 132 p.

О. Л. Мельник, НТУУ «Київський політехнічний інститут». Київ, Україна
Інтеграційні процеси в освізованні як складовічі процеса європізації

O. I. Melnik, NTUU "Kyiv Polytechnic Institute", Kyiv, Ukraine
Integration in education as part of the process of European integration

E-mail: okana@melnik.org.ua

ПАВЛЮК Р.О.,

кандидат педагогічних наук, заступник
директора з науково-педагогічної та
соціально-гуманітарної роботи,
Інститут людини, доцент кафедри
англійської мови, Гуманітарний
інститут Київського університету
імені Бориса Грінченка,
м. Київ, Україна

**ІНТЕРДИСЦИПЛІНАРНІСТЬ НАУКОВО-ПРЕДМЕТНОЇ
ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ
ГУМАНІТАРНОГО ПРОФІЛЮ**

У статті розглянуто питання інтердисциплінарності науково-предметної іншомовної підготовки магістрів гуманітарного профілю. На основі аналізу досліджень відомих наукових та зарубіжних учених та практиків визначені основні підходи до інтердисциплінарності освітнього процесу сучасної університетської підготовки фахівців. Запропонована структурно-логічна схема науково-предметної іншомовної підготовки магістрів гуманітарного профілю, яка включає двосторонні взаємопов'язані процеси науково-дослідної діяльності та іншомовних компонентів підготовки.

Ключові слова: інтердисциплінарність, науково-предметна іншомовна підготовка, освітній процес, загальна іншомовна комунікативна компетентність, професійна іншомовна комунікативна компетентність, наукова іншомовна комунікативна компетентність.

В статье рассмотрен вопрос интердисциплинарности научно-предметной иноязычной подготовки магистров гуманитарного профиля. На основе анализа исследований отечественных и зарубежных ученых и практиков определены основные подходы к интердисциплинарности образовательного процесса современной университетской подготовки специалистов. Предложена структурно-логическая схема научно-предметной иноязычной подготовки магистров гуманитарного профиля, которая включает двухсторонний взаимосвязанный процесс научно-исследовательской деятельности и иноязычного

© ПАВЛЮК Р.О., 2015

666

Вища освіта у контексті інтеграції до європейського освітнього простору

компонентов підготовки.

Ключові слова: інтердисциплінарність, науково-предметна іноязyczна підготовка, образований процес, обща іноязyczна комунікативна компетентність; професіональна іноязyczна комунікативна компетентність, наукова іноязyczна комунікативна компетентність.

The article deals with the interdisciplinary of scientific and subject foreign language training of Masters of humanities. Based on the analysis of national and foreign researches of scholars and practitioners it is identified the main approaches to the interdisciplinary of educational process of modern university training. It is proposed the structural and logical scheme of scientific and subject foreign language training of Masters of humanities, which includes interrelated two-way process of research activities and training of foreign language component. Research activity involves performing of master's paper, work under the research project, participation in scientific conferences, seminars, and so on. Foreign-language component involves forming of common foreign language communicative competence, professional foreign language communicative competence, scientific foreign language communicative competence, and scientific foreign language communicative competence.

Key words: interdisciplinary, scientific and subject: foreign language training, educational process, common foreign language communicative competence, professional foreign language communicative competence, scientific foreign language communicative competence.

Актуальність та доцільність дослідження. Сучасна парадигма освітнього процесу вищої школи спирається до рутинового переосмислення цілей, змісту, стратегії, наповнення та багатьох інших аспектів побудови програм підготовки фахівців, формування в них ключових компетентностей відповідно до майбутньої професійної діяльності. Це, передусім, викликало Імплементацію нового Закону України «Про вищу освіту», низкою інших законодавчих та нормативних актів і положень. Разом із тим, така проблема загострюється через значну потребу суспільства у фахівців, які, насамперед, мають сформовані практичні навички тільки тієї діяльності. Тобто підготовка фахівців (формування ключових компетентностей) у вищих України має бути переворотова із теоретико-відтворюваного на практико-спрямований процес.

Окрім того, важливим аспектом переворотення сучасної університетської

Інтеграційний потенціал сучасної освіті: геополітичні, ринкові та екзистенційні важелі впливу

підготовки фахівців є її інтеграція та шаблонування відповідно до міжнародних стандартів. Нині це основне завдання сучасних виш, яке полягає в створенні умов для забезпечення нової якості освіти, підготовку конкурентоспроможного фахівця не тільки на теренах України, але і на міжнародному рівні. У цьому контексті беззаперечним є факт обсягу якого володіння всіма учасниками освітнього процесу однією-двоюма іноземними мовами. Володіння іноземною мовою дозволяє не тільки підвищити рівень конкурентоспроможності фахівця, а і підвищити рівень та якість наукових досліджень, створити умови для комунікації на іншому рівні, змінити на вищий рівень міжнародні дослідження, сприяти науковій та освітній мобільності тощо.

На нашу думку, для ефективної реалізації поставленої вище завдання до університетської підготовки майбутнього фахівця сприялими є інтердисциплінарність у освітньо-професійно-наукових програмах підготовки відповідного освітнього або наукового ступеня. Нині сучасного переосмислення та доопрацювання в цьому контексті потребують, насамперед, магістерські програми підготовки фахівців відповідно до їх поділу на освітньо-професійні та освітньо-наукові. Імплементація інтердисциплінарності у процес підготовки фахівців магістерського рівня має відбуватись, передусім, на предметно-науковому рівні через перегляд змістового наповнення дисциплін та їх внутрішніх та зовнішніх взаємозв'язків, зокрема акцентування уваги на предметно-науковій іншомовній підготовці.

Аналіз останніх публікацій. Сучасні дослідження в царині інтердисциплінарності науково-предметної іншомовної підготовки магістрів охоплюють досить широкий спектр наукових розбудів дослідників, скільки ця проблема передбачає залучення знань із багатьох галузей: філософії, педагогіки, психології, лінгвістики, лінгводидактики тощо. Зокрема, а зарубіжних дослідженнях поняття інтердисциплінарності та його застосування в освітньому процесі досліджені досить широко, починаючи з 70-х років ХХ ст. Грунтівні дослідження проведено такими вченими: К. Бартон (Barton, K.), Дж. Х. Борленд (Borland, J.H.), Х. Джекобс (Jacobs, H.), Х. Коффі (Coffey, H.), Л.Р. Міс (Meeth, L.R.), В. Ньюелл (Newell, W.), Ж. Піаже (Piaget, J.), Л. Сміт (Smith, L.), Дж. Томпсон (Thompson, J.), та багатими іншими. Дослідження багатьох вітчизняних учених (В. Андрущенко, К. Кінчев, Н. Нікілко, О. Огієнко, В. Огнєв'юк та ін.) тим чи іншим чином торкались питань інтердисциплінарності та науково-предметної підготовки, зокрема інтеграції університетської освіти та науки у процесі підготовки фахівців (О. Бабенко, С. Іванченко, В. Іщенко, В. Просікін, М. Оччинникова, Л. Хоружа та ін.). Цікавим є доробок кафедри початкової та дошкільної освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка – колективна монографія «Науково-предметна підготов-

669

668

Вища освіта у контексті інтеграції до європейського освітнього простору

ка магістрів спеціальності «Доційна освіта» (за ред. О. Федір).

Іншомовна складова науково-предметної підготовки магістрів нині, на жаль, що не здобула свого комплексного дослідження та обґрунтування. Наряді існуючої дослідження, які стосуються змістового наповнення дисциплін іншомовного спрямування, розвиток фахового іншомовного мовлення, формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності майбутнього фахівця тощо (Г. Вакюток, Л. Васецька, С. Ніколаєва, Н. Сергеєва, О. Плотникова, Г. Пояходей та ін.).

Отже, можемо констатувати, що дослідження та різні аспекти управління інтердисциплінарністю в науково-предметної іншомовній підготовці магістрів, зокрема гуманітарного профілю, нині не дали очікуваного ефекту, а сама проблема залишається не вирішеною.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою нашого дослідження є визначення основних аспектів питання інтердисциплінарності у науково-предметній іншомовній підготовці магістрів гуманітарного профілю.

Виклад основного матеріалу дослідження. Дослідження поняття інтердисциплінарності в освітньому процесі досить широко досліджені у вітчизняних та зарубіжніх теоріях та практиці. Усі дослідження науковця вирізняють в основному предмет та об'єкт розвідок, оскільки у кожного він є специфічним. У нашому полі зору заходиться інтердисциплінарність науково-предметної іншомовної підготовки магістрів гуманітарного профілю.

Для трактування поняття «інтердисциплінарність» ми беремо за основу дослідження концепцію професора Університету Марії Вільямса Ньюелла, який є автором понад 30 грунтівних праць із оскреслення методології інтердисциплінарності та є одним з основних експертів дослідження цього питання. Концепція В. Ньюелла ґрунтуються на таких положеннях [3]:

- інтердисциплінарність (інтердисциплінарне навчання) – специфічна форма організації освітнього процесу, яка є досить широкою та комплексною та має у своєму складі більше, ніж одну мету;
- інтердисциплінарність характеризується залишеннем різних дисциплін для визначення суті та конкретизації якоїсь однієї дисципліни;
- інтердисциплінарність спонукала до інтеграції дисциплін з метою вирішення таких завдань: розв'язання проблем, переосмислення проблем, конкретизація мети, пояснення феномену, створення нового продукту (знання).

Також ж думки доходить і вітчизняний науковець Олена Огієнко, яка визначає основні підходи до розуміння сутності поняття інтердисциплінарності через логіко-системний аналіз наукової літератури, як: осмислення, яка здійснюється поза межами певної наукової дисципліни; поєднання компонен-

Інтеграційний потенціал сучасної освіті: геополітичні, ринкові та екзистенційні важелі впливу

тів декількох дисциплін), взаємодію між двома чи декількома дисциплінами. Тобто інтердисциплінарність має справу з предметом, що виходить за межі однієї дисципліни, проте її мета залишається в рамках дисциплінного дослідження і полягає в переведенні методів з одичної дисципліни в іншу [4].

Відповідь до викладеного вище, стає зрозумілим, що узагальнені позиції вітчизняних та зарубіжних учених не мають особливих розбіжностей, що принципи та положення, на яких ґрунтуються інтердисциплінарність є спільними. Цікавим є дослідження проводиться за однаковими напрямами.

Отже, стає зрозумілим, що інтердисциплінарність відіграє ключову роль у науково-предметної іншомовній підготовці магістрів в цілому та гуманітарного профілю зокрема. Спорубомо це пояснюючи за допомогою структурно-логічної схеми взаємодії освітнього та наукового компонентів науково-предметної підготовки (див. рис. 1).

Рис. 1. Структурно-логічна схема науково-предметної іншомовної підготовки магістрів гуманітарного профілю.

Перед тим, як перейти до пояснення та обґрунтування схеми, вважаємо необхідним зупинитись на декількох позиціях:

Підготовка за освітнім та науковим ступенем «магістр» не може розглядатись як ізольованій від бакалаврського ступеня процес. Ми розглядаємо їх як взаємопов'язані етапи підготовки високолітнього фахівця, тобто процес інтердисциплінарності починається чи не з першого курсу навчання у виші.

Розглянемо це на прикладі процесу підготовки фахівців за напрямом підготовки «Психологія» – до іншомовної підготовки у контексті професійно-орієнтованого мовлення (відповідно до вимог сучасних освітніх програм) поряд із дисциплінами «Іноземна мова», «Поглиблена вивчення іноземної мови», «Практика усного та писемного мовлення» залишаються такі предме-

670

671

Вища освіта у контексті інтеграції до європейського освітнього простору

ти, як: «Вступ до спеціальності», «Психологія загальна», «Психологія педагогічна», «Тривінг комунікативних умінь», «Українські студії» та спеціальні теоретико-практичні дисципліни. Укладання спільній траєкторії викладання дисциплін допомагає сформувати у майбутнього фахівця той арсенал компетентностей, який зробить його конкурентоздатним та висококваліфікованим.

Взаємоз'язк вивчуваних дисциплін на бакалаврському та магістерському освітньому та науковому рівнях має позитивний вплив на виховання дисциплінної компетентності. Взаємоз'язк вивчуваних дисциплін на бакалаврському та магістерському освітньому та науковому рівнях має позитивний вплив на виховання дисциплінної компетентності. Дисциплінної компетентності можна досягти, якщо вивчати дисципліни в контексті іншомовного професійного струміння, які є взаємопов'язані та обумовлені між собою.

Інтендисциплінарність має простежуватися на горизонтальному та вертикальному рівнях і мати спільне не тільки у точці перетину, а й у всіх суміжних площинах.

Отже, науково-предметна іншомовна підготовка магістрів гуманітарного профілю розглядається нами як двосторонній взаємов'язаний процес науково-дослідної діяльності та іншомовного компоненту підготовки. Відповідно до науково-дослідного компоненту, тут не може виникати сумнівів щодо таких складників, як написання магістерського дослідження та участі у наукових конференціях, семінарах, круглих столах різного рівня – вини с базовими, оскільки відповідно до нового Закону України «Про вищу освіту» магістерський рівень є першим науковим ступенем, а здобуття наукового ступеня передбачає виконання передрахованих нами видів діяльності.

До науково-дослідного компоненту нами доданий такий складник, як «підготовка наукових проектів». Оскільки у нашому дослідженні ми оперуємо поняттям «науковий проект», можемо дати йому таке значення – це завдання, метою якого є досягнення певного неповторного за своїми характеристиками та особливостями результату, що здійснюється в заданій термін.

Проект є складною системою, що має певні етапи, елементи, які потрібують якісного та ефективного управління. Він має сій цикл, який складається з декількох етапів:

- I етап – визначення завдання та ініціалізація проекту;
- II етап – процес планування проекту;
- III етап – виконання, запровадження проекту;

672

Інтеграційний потенціал сучасної освіти: геополітичні, ринкові та екзистенційні важелі впливу

IV етап – завершення проекту та отримання заздалегідь визначених результатів, ефекту тощо.

Виконання наукового проекту у процесі магістерської підготовки сприяє розширенню світогляду студента, сприяє розвитку креативності, колективної творчості; спонукає до детального аналізу наукового матеріалу, розвиває комунікативну компетентність шляхом залучення студента до вивчення сучасних наукових джерел, які, у більшості випадків, написані іноземною (англійською) мовою.

Відповідно до іншомовного компоненту, то варто розрізнати ключові деяльніці структурно-логічної схеми.

Загальна іншомовна комунікативна компетентність ґрунтується на сформованості таких компетенцій: мовленнєва (аудіювання, говоріння, читання, письмо); мови (знання фонетики, графіки, орфографії, лексики, граматики); дискурсивна (комунікативні вміння, пов'язані з умовами реалізації окремих мовленнєвих функцій із застосуванням адекватних мовних моделей-зразків); соціокультурна та соціопрагматична (уміння використовувати у спілкуванні та познанні соціокультурні та соціопрагматичні реальні); стратегічна (розвиток здатності до самостійного навчання і самовдосконалення, бажання спілкуватися, слухати, розуміти інших, адекватна оцінка та самооцінка).

Професійна іншомовна комунікативна компетентність передбачає володіння дійсною іншомовною лексикою та її результатом сформованості професійних компетенцій та особистісних якостей (доброчесливість, тактівність, емпатійність, обстежливість, гоперантність, організованість, ініціативність тощо) майбутнього фахівця, які дозволяють установлювати психологічний контакт із оточуючими людьми, колегами, клієнтами та вихованцями; логічно, наукова та стисло передавати предметну інформацію; корувати процесом спілкування та організовувати доцільні взаємодії.

Наукова іншомовна комунікативна компетентність передбачає володіння студентом загальною іншомовною комунікативною та професійною іншомовною компетенціями на високому рівні для здійснення якісного наукового спілкування, оперування науковими термінами, уміннями вести наукову дискусію, аргументовано та логічно обґрунтovувати власну думку, проводити власні наукові дослідження.

З останнього визначення слідує, що передраховані нами види іншомовної комунікативної компетентності передбазують усому нелітерарному зв'язку та мають відповідну ієархію. Ця ієархія пояснюється поступовим збагаченням мовного арсеналу особистості, нарощуванням та збагаченням знань на відповідні основи. Це означає, що першоосновою на науково-предметній іншомовній підготовці магістра гуманітарного профілю є загальна іншомовна комунікативна компетентність, на її основі відбувається формування профе-

673

Вища освіта у контексті інтеграції до європейського освітнього простору

сійної іншомовної компетентності, яка, у свою чергу, слугує базою для формування наукової іншомовної комунікативної компетентності.

Зрозуміло, що для формування будь-яких компетентностей, умінь та навичок, якісного розвитку особистості потрібні відповідні методи, технології, засоби, відповідні середовище та принципи та умови, які уможливлюють ефективність та високоякісність формування конкретних ознак конкретного процесу (компетентності, умінь, навичок тощо). У нашій структурно-логічній схемі науково-предметної підготовки магістрів гуманітарного профілю засобами ефективного формування загальні, професійні та наукової іншомовних комунікативних компетентностей є сучасні інформаційні технології навчання, а організаційними формами – аудиторна та позааудиторна робота.

Про ефективність застосування інформаційних технологій навчання та позааудиторної роботи можна судити за результатами дослідження, проведеної в університеті. Науковцями та практиками досить широко окреслені переваги та недоліки їх застосування, зокрема при вивченні іншомовної мови. Усому дослідження підтверджено, що використання сучасних інформаційних технологій ми розуміємо як створення ефективного інформаційно-комунікативного середовища науково-предметної іншомовної підготовки магістрів гуманітарного профілю у межах аудиторної та позааудиторної роботи. Ефективність взаємного вище середовища може бути забезпечена інтердисциплінарністю освітнього процесу, оскільки, як вказувалось раніше, за умов мікропредметної взаємодії відбувається якісне формування загальні, професійної, наукової іншомовних комунікативних компетентностей у процесі науково-предметної іншомовної підготовки магістрів гуманітарного профілю.

Висновки та перспективи подальших наукових досліджень. На основі аналізу наукових праць вітчизняних і зарубіжних учених та практиків, можемо стверджувати, що інтердисциплінарність у процесі університетської підготовки майбутніх фахівців є ефективним засобом формування тих чи інших компетентностей, умінь, навичок тощо. Зокрема інтердисциплінарність є досить ефективною у процесі формування загальні, професійної та наукової іншомовних комунікативних компетентностей загальній професійної науково-предметної іншомовної підготовки магістрів гуманітарного профілю.

Перспективність подальших розvíрок у пропонованій царині відчувається через більш грунтovний аналіз методів, форм та засобів науково-предметної іншомовної підготовки магістрів гуманітарного профілю та розрізнення педагогічних умов забезпечення ефективності вище згаданого процесу.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>. – Заголовок з екрану.

674

Інтеграційний потенціал сучасної освіти: геополітичні, ринкові та екзистенційні важелі впливу

2. Когут І.В. Формування професійно-педагогичної комунікативної компетентності майбутнього вчителя : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец.: 13.00.04 – «теорія і методика професійної освіти» /І.В. Когут. – Полтава, 2015. – 20с.

3. Newell, W. H. (2001). A Theory of Interdisciplinary Studies. Issues in Integrative Studies, 19(1), 1-25. — (2010). Undergraduate General Education. In The Oxford Handbook of Interdisciplinarity, eds. R. Frodeman, J. T. Klein, and C. Mitcham. Oxford: Oxford University Press, P.360-371.

4. Ogielenko O. Interdisciplinarność współczesnej pedagogiki: aspekt metodologiczny = Інтердисциплінарність сучасної педагогіки: методологічний аспект / O. Ogielenko // Interdisciplinarność pedagogiki i jej subdisciplina: monografia / Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Akademia Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiego w Warszawie, Instytut Technologii Eksplotacji – PIB w Radomiu ; red.: Z. Szarota, F. Szłosek. – Radom : Wydawnictwo Naukowe Instytutu Technologii Eksplotacji, b. r. – 815 s. – S.114-123.

References:

1. Law of Ukraine "On Higher Education" [Electronic Resource]. – Access: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>. – Heading from the Screen.
2. Kogut I.V. Forming of Professional Pedagogical Communicative Competence of Future Teacher : Abstract of Ph.D. Dissertation in Specialty : 13.00.04 – «theory and methodology of professional education» / Iryna V. Kogut ; V.G. Korolenko Poltava National Pedagogical University. – Poltava, 2015. – 20p.
3. Newell, W. H. (2001). A Theory of Interdisciplinary Studies. Issues in Integrative Studies, 19(1), 1-25. — (2010). Undergraduate General Education. In The Oxford Handbook of Interdisciplinarity, eds. R. Frodeman, J. T. Klein, and C. Mitcham. Oxford: Oxford University Press, P.360-371.
4. Ogielenko O. Interdisciplinarność współczesnej pedagogiki: aspekt metodologiczny = Interdisciplinarity of Modern Pedagogy: Methodological Aspect / O. Ogielenko // Interdisciplinarność pedagogiki i jej subdisciplina: monograph / Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Akademia Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie, Instytut Technologii Eksplotacji – PIB w Radomiu ; red.: Z. Szarota, F. Szłosek. – Radom : Wydawnictwo Naukowe Instytutu Technologii Eksplotacji, b. r. – 815 s. – P.114-123.

675